

TFRS YORUM 22

YABANCI PARA İŞLEMLERİ VE AVANS BEDELİ

GÜNCELLEMELER VE YÜRÜRLÜK TARİHLERİ

- TFRS Yorum 22 *Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli* Yorumu 31/12/2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinde uygulanmak üzere 17 Aralık 2017 tarihli ve 30273 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- Sözü edilen Yoruma ilişkin herhangi bir değişiklik Tebliği bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen Tebliğlerin erken uygulanma imkânı da bulunduğundan, bu kitapta TFRS Yorum 22’nin ilgili Tebliğlere göre düzeltilmiş son şekli yer almaktadır. Standardı bu şekliyle uygulamayı tercih etmeyen işletmeler TFRS Yorum 22’nin bu değişiklikler öncesindeki şekline Kurumumuzun resmi internet sitesinden (<http://www.kgk.gov.tr>) ve ilgili Resmi Gazetelerden (<http://www.resmigazete.gov.tr>) ulaşabilirler.

TFRS Yorum 22 Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli

İlgili Düzenlemeler

- *Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve*
- *TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar*
- *TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri*

Ön Bilgi

- 1 TMS 21 *Kur Değişiminin Etkileri*'nin 21'inci paragrafı, bir yabancı para işleminin, ağırlıklı kullanılan para birimi¹ üzerinden ilk kez finansal tablolara alınırken, işlem tarihindeki spot döviz kuru (döviz kuru) kullanılarak kaydedilmesini zorunlu kılar. TMS 21'in 22'nci paragrafı, işlem tarihini, işlemin TFRS'lere (Standartlar) göre ilk defa finansal tablolara alınması gereken tarih olarak tanımlar.
- 2 İşletmenin yabancı para cinsinden avans ödemesi veya alması durumunda; ilgili varlık, gider veya gelirin finansal tablolara alınmasından önce genellikle parasal olmayan bir varlık veya yükümlülük² finansal tablolara alınır. İlgili varlık, gider veya gelir (veya bunların bir bölümü); ilgili Standartlar uyarınca finansal tablolara alınan bir tutardır ve avans bedelinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya yükümlülüğün finansal tablo dışı bırakılması sonucunu doğurur.
- 3 UFRS Yorum Komitesi'ne (Yorum Komitesi) ilk olarak, hasılatın finansal tablolara alınmasında TMS 21'in 21-22'nci paragrafları uygulanırken "işlem tarihi"nin nasıl belirleneceği sorusu yöneltilmiştir. Bu soru özellikle, bir işletmenin, ilgili hasılatı finansal tablolara almadan önce avans bedeli almasından kaynaklanan parasal olmayan bir yükümlülüğü finansal tablolara aldığı durumları ele almaktadır. Yorum Komitesi konuyu tartışırken, avansın yabancı para cinsinden alınmasının veya ödenmesinin hasılat işlemleri ile sınırlı olmadığını değerlendirmiştir. Bu doğrultuda, Yorum Komitesi, bir işletmenin yabancı para cinsinden avans alması veya ödemesi durumunda, ilgili varlığın, giderin veya gelirin ilk defa finansal tablolara alınmasında kullanılacak döviz kurunu belirlemek amacıyla işlem tarihini açıklığa kavuşturmaya karar vermiştir.

Kapsam

- 4 Bu Yorum; bir varlık, gider veya gelir (veya bunların bir bölümü) finansal tablolara alınmadan önce avans bedeli ödenmesinden veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan bir varlık veya yükümlülüğün finansal tablolara alınması sırasındaki yabancı para işlemine (veya bir bölümüne) uygulanır.
- 5 Bu Yorum, işletmenin, ilgili varlığı, gideri veya geliri ilk defa finansal tablolara alırken aşağıdaki şekillerde ölçtüğü durumlarda uygulanmaz:
 - (a) Gerçeğe uygun değeri üzerinden veya
 - (b) Avans bedelinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alındığı tarihten farklı bir tarihte alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden (örneğin; şerefîyenin TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri* kapsamında ölçümü).
- 6 Bu Yorumun aşağıdakilere uygulanması zorunlu değildir;

¹ TMS 21'de "geçerli para birimi" olarak adlandırılmaktadır.

² Örneğin, TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*'in 106'ncı paragrafı, işletmenin bir mal veya hizmeti müşteriye devretmeden önce, söz konusu müşterinin bedeli ödemesi veya işletmenin bedeli koşulsuz olarak alma hakkının (başka bir ifadeyle, bir alacağının) bulunması durumunda, sözleşmeyi ödemenin yapıldığı veya ödemenin vadesinin geldiği tarihte (hangisi erken ise o esas alınmak kaydıyla) bir sözleşme yükümlülüğü olarak göstermesini öngörür.

- (a) Gelir vergileri veya
- (b) İşletmenin düzenlediği sigorta sözleşmeleri (reasürans sözleşmeleri dahil) veya elinde bulundurduğu reasürans sözleşmeleri.

Konu

- 7 Bu Yorum, avans bedelinin yabancı para cinsinden ödenmesinden veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan bir varlık veya yükümlülük finansal tablo dışı bırakıldığında; ilgili varlık, gider veya gelir (veya bunların bir bölümü) ilk defa finansal tablolara alınırken kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi amacıyla işlem tarihinin nasıl belirleneceğini ele alır.

Görüş Birliği

- 8 TMS 21'in 21-22'nci paragrafları kapsamında, ilgili varlık, gider veya gelir (veya bunların bir bölümü) ilk defa finansal tablolara alınırken kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi açısından işlem tarihi; avans bedelinin ödenmesi veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan varlık veya yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alındığı tarihtir.
- 9 Birden fazla avansın ödenmiş veya alınmış olması durumunda, işletme ödenen veya alınan avansların her biri için işlem tarihi belirler.

Ek A

Yürürlük Tarihi ve Geçiş

Bu ek, TFRS Yorum 22'nin ayrılmaz bir parçasıdır ve bağlayıcılığı TFRS Yorum 22'nin diğer bölümleriyle aynıdır.

Yürürlük Tarihi

A1 Bu Yorum, 1 Ocak 2018 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Erken uygulama halinde bu husus dipnotlarda açıklanır.

Geçiş

A2 Bu Yorum ilk defa uygulandığında;

- (a) TMS 8 *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar* kapsamında geriye dönük olarak uygulanır ya da
- (b) Bu Yorumun kapsamına giren ve aşağıdaki tarihlerde veya sonrasında ilk defa finansal tablolara alınan tüm varlıklar, giderler ve gelirlere ileriye yönelik olarak uygulanır:
 - (i) Bu Yorumun ilk defa uygulandığı raporlama döneminin başlangıcı ya da
 - (ii) Bu Yorumun ilk defa uygulandığı raporlama döneminin finansal tablolarında sunulan karşılaştırmalı bilginin ait olduğu bir önceki dönemin başlangıcı.

A3 A2(b) paragrafını uygulayan bir işletme, ilk uygulamada, avans bedelinin ödenmesi veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan varlık veya yükümlülüklerini A2(b)(i) veya (ii) paragraflarındaki raporlama döneminden önce finansal tablolarına almış olması durumunda, A2(b)(i) veya (ii) paragraflarındaki raporlama döneminde veya sonrasında ilk defa finansal tablolara alınan varlıklar, giderler ve gelirlere bu Yorumu uygular.